

ПРОСТОРОВА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ

ОПИС КУРСУ

«Просторова економіка та управління» - навчальний курс, який має на меті формування системного знання про сучасні глобалізаційні закономірності розвитку суспільства, методологічні та прикладні аспекти просторової організації господарства та управління ним, умови та фактори стійкого розвитку соціально-економічних систем та механізми його забезпечення, стратегічні напрями та концептуальні пріоритети просторового розвитку України в контексті її інтеграції в світовий економічний простір. Практичний акцент курсу робиться на формування навичок дослідження просторових процесів розвитку господарства, проблем нерівності регіонального розвитку та справедливості розподілу, визначення факторів впливу і ризиків просторового розвитку економіки, пошуку шляхів використання державної та міжнародної підтримки сталого розвитку територій, транскордонної та міжрегіональної співпраці для забезпечення реалізації стратегії підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.

Вивчення курсу «Просторова економіка та управління» як вибіркової дисципліни дозволить майбутнім управлінцям оволодіти культурою просторового мислення, розуміти теоретичні аспекти просторової організації господарства, основні підходи до вироблення стратегії просторового розвитку економіки країни з урахуванням впливу національних та глобальних чинників і можливостей підприємства щодо їх використання для забезпечення власного розвитку.

ВИМОГИ

- наявність базових знань з економічної теорії, систем технологій базових галузей економіки, менеджменту та маркетингу;
- навички впевненого користувача MS Office (Excel, Power Point, Word);
- наявність корпоративного облікового запису @mipolytech.education, Microsoft Teams, Word, Excel;
- наявність особистого логіну та паролю в Moodle (для отримання або поновлення слід звернутися до куратора групи або відповідального по факультету)

Освітній рівень

Бакалавр

Кількість кредитів

5,0

Назва кафедри, яка пропонує дисципліну

Металургії та організації виробництва

ЩЕРБАНЬ Олена

olena.shcherban@mipolytech.education

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри металургії та організації виробництва

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- демонструвати здатність пояснювати особливості економічних явищ і процесів; визначати соціально-економічні фактори і тенденції розвитку економічних систем;
- розкривати суть методів діагностики просторового розвитку соціально-економічних систем, визначати його критерії та передумови;
- пояснювати зміст методів планування та програмування просторового розвитку економіки країни, її регіонів і міст;
- демонструвати навички обчислення кількісних характеристик економічних об'єктів і процесів, аналізувати причинно-наслідкові зв'язки в економічних процесах та явищах та формулювати обгрунтовані висновки;
- розуміти і використовувати можливості державної та міжнародної підтримки сталого розвитку територій, транскордонної та міжрегіональної співпраці для забезпечення реалізації стратегії підприємства.

ТЕМАТИКА

Наукові засади формування регіональних соціально-економічних систем. Просторова організація економічного життя. Фактори, принципи та закономірності формування економічного простору. Теорії та концепції просторової організації господарства. Особливості сучасних глобальних процесів. Кризові явища - невід'ємний елемент сучасної економіки. Теоретичні основи розвитку поняття конкурентоспроможності. Еволюція поняття та теорії сталого просторового розвитку. Інтеграція міжнародних інтересів сталого просторового розвитку. Критерії та передумови сталого просторового розвитку регіонів України. Засади управління розвитком просторово-економічних систем. Основи управління проектами сталого розвитку системних суб'єктів. Діагностика сталого розвитку просторово-економічних систем. Методологія планування регіонального розвитку в Україні. Методологічне забезпечення управління сталим розвитком регіонів. Методологічні аспекти управління сталим розвитком міст. Розробка стратегії сталого розвитку промислового підприємства. Організація просторово-економічного транскордонного та міжрегіонального розвитку. Міжрегіональна торгівля, мережева економіка та ринок інформації у формуванні економічного простору.

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle – з одного боку, та проблемно орієнтованих семінарських і практичних занять з відпрацювання аналітично-розрахункових навичок – з іншого.
- Відвідування лекційних занять є бажаним, однак не обов'язковим; від студентів очікується ознайомлення з матеріалом перед лекцією, що дозволить побудувати лекційне заняття у вигляді сполучення пояснень викладача та обговорення проблемних питань, які виникли при підготовці до лекції.
- Семінари і практичні заняття передбачають аналіз умовно змодельованих ситуацій та розв'язання задач різних рівнів, розбір реальних кейсів за матеріалами відкритого доступу; їх відвідування є бажаним.
- Від студента потребується виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи у терміни, встановлені у розділі «Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання».
- З урахуванням поточної ситуації від учасників освітнього процесу очікується

виконання вимог безпеки при сигналі «Повітряна тривога», санкції за залишення заняття або неявку на заняття не застосовуються.

– Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. З викладачем можна зв'язатися через електронну пошту, в чаті або в персональній розмові в MS Teams.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів за контрольними точками та графік їх виконання

Для тривалості семестру 18 тижнів

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	Всього	
Види контр. точок																				
Робота на практичних заняттях		5		5		5		5			5		5		5		5			40
Захист індивідуальних завдань									10									10		20
Модульні контрольні роботи							20												20	40
Всього																				100

Для тривалості семестру 10 тижнів

Тижні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Всього
Види контр. точок											
Робота на практичних заняттях	5	5	5	5		5	5	5	5		40
Виконання та захист індивідуальних завдань				10					10		20
Модульні контрольні роботи					20					20	40
Всього				50				50			

Зміст та вимоги до контрольних точок

Назва контрольної точки	Опис контрольної точки, порядок її проходження та отримання балів
Робота на практичних заняттях	Оцінка за роботу на практичному (семінарському) занятті оголошується наприкінці заняття чи протягом наступного дня, за умови письмового виконання завдання у вигляді тестів/есе і може бути оскаржена одразу ж. Мах 5 балів: – здобувач дав пряму та актуальну відповідь на поставлене питання з використанням обґрунтованого посилання на теоретичний матеріал, стисло формалізував сутність проблеми за ситуацією, запропонував логічне розв'язання задачі (3бали); – оцінка ініціативності у роботі над проблемою, логічності та структурованості відповіді, здатності комунікувати у команді та під впливом негативних факторів, в т.ч. під тиском викладача та/або групи, вміння вести дискусію та бути критичним та самокритичним (2 бали)
Виконання та захист індивідуального завдання	Підготовлене есе у вигляді файлу *.docx, або *.pdf розміщується у відповідному розділі дисципліни в Moodle і перевіряється протягом тижня після завершення терміну подачі. Оскарження оцінки може бути здійснене на останньому практичному занятті модуля. Невчасно складене Мах 10 балів: – здобувач підготував есе за наданим завданням, в якому: правильно визначив проблеми, фактори, які могли вплинути на їх виникнення, обґрунтував своє бачення теоретичними концепціями або моделями, виконав необхідні розрахунки в разі потреби, представив висновок або власне бачення виходу з проблеми і окреслив можливі перспективи і обмеженість такого рішення; есе структуровано, викладено діловим, науковим або публіцистичним стилем української мовою (5 балів);

	– здобувач під час презентації / захисту есе демонструє володіння термінологічним апаратом, відповідає на запитання, здатний швидко адаптувати позицію під зміни у вихідному ситуаційному завданні (5 бали)
Модульні контрольні роботи	МКР виконуються в Moodle під час останнього практичного заняття в модулі за 90 хвилин. В разі неявки або неможливості виконання МКР з поважних причин на таке заняття допускається відкриття виконання МКР за погодженням з викладачем в інший час асинхронно. Кількість спроб не обмежується, однак обмеження по часу виконання МКР залишається. Кожна модульна контрольна робота включає блок тестових завдань та задач з матеріалу модуля (max 20 балів). Тестові завдання являють собою тести множинного вибору з однією вірною відповіддю. Задачі передбачають обґрунтування порядку розв'язання проблем, виконання розрахунків. Тести оцінюються за співпадінням з правильною відповіддю. При розв'язанні задач оцінюється логіка і обґрунтованість розв'язання, правильність арифметичних розрахунків.

Додаткові зауваження:

- здобувач може оскаржити отримані оцінки в порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ([Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)) та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій ([Академічні політики : Polytechnic \(metinvest.university\)](#));
- оцінки, отримані за роботу на практичних заняттях не можуть бути відпрацьовані або покращені, окрім процедури оскарження, оцінки за інші види поточного контролю можуть бути покращені за індивідуальною домовленістю з викладачем;
- викладач не має права знижувати оцінку за індивідуальне завдання або модульну контрольну роботу, якщо вони не були складені вчасно, однак в разі, якщо така робота була оцінена пізніше, ніж момент завершення теоретичного навчання у семестрі, то відповідна оцінка не враховується у рейтингу здобувачів освіти.

Форма підсумкового контролю. Порядок визначення підсумкової оцінки

Форма підсумкового контролю	залік, тобто підсумкова оцінка вставляється як сума оцінок поточного контролю без проведення додаткових контрольних заходів
Умови допуску до підсумкового контролю	якщо сума оцінок за поточний контроль за семестр становить менше 60 балів, необхідно відпрацювати відповідні види контролю поточної успішності до звершення теоретичного навчання
Порядок визначення підсумкової оцінки	Для варіанту заліку: <ul style="list-style-type: none"> – якщо протягом семестру за результатами поточного контролю здобувач освіти набрав менше 60 балів, то під час екзаменаційної сесії йому надається змога отримати/покращити власний результат з усіх видів поточного контролю, крім активності на навчальних заняттях; – в разі, якщо протягом семестру за результатами поточного контролю або в процесі покращення власних результатів здобувач освіти набрав більше 60 балів, йому виставляється фактична сума балів і оцінка «залік», в іншому випадку – «незалік».

Відповідність між прийнятими в університеті шкалами оцінки наведена в таблиці

Бальна шкала	Рівні	Характеристика	Традиційні шкали	
			Іспит	Залік
90-100	A	Студент демонструє видатний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Відмінно	Залік
82-89	B	Студент виявляє вищий за середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні незначні помилки	Добре	

75-81	C	Студент виявляє середній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях присутні деякі значущі помилки		
67-74	D	Студент виявляє задовільний рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом, в його знаннях або діях наявні суттєві помилки	Задовільно	
60-66	E	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни		
35-59	FX	Низка запланованих результатів навчання не досягнуті. Рівень наявних результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Незадовільно	Незалік
0-34	F	Результати навчання відсутні або критично низькі		

ОСОБЛИВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

– Якщо здобувач освіти обрав цю дисципліну як дисципліну вільного вибору, не зважаючи на той факт, чи вивчалася вона раніше, оцінка та кредити з цієї дисципліни не перезараховуються;

– В разі, якщо здобувач освіти хотів би самостійно вивчити певний курс з проблематики оцінки вартості та управління ефективністю бізнесом (наприклад, Coursera, UdeMy або інших платформ, в т.ч. платформ відкритих курсів вітчизняних та/або закордонних університетів), то 1) доцільно звернутися до списку рекомендованих вебресурсів або проконсультуватися з викладачем на предмет релевантності самосійтно знайденого освітнього ресурсу програмі дисципліни; 2) в разі успішності опанування такого курсу, яке підтверджується сертифікатом або іншим способом, такому здобувачу у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного контролю;

– В разі, якщо здобувач освіти реалізував певний вид наукової роботи (тези, стаття, результативна участь у студентській олімпіаді тощо), то у порядку, визначеному Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті [Нормативні документи : Polytechnic \(metinvest.university\)](#), такі результати можуть бути зараховані замість оцінки з певного виду поточного або навіть підсумкового контролю; перелік таких осіб можна знайти за посиланням [Студентам : Polytechnic \(metinvest.university\)](#)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Куцик П. О., Ковтун О. І., Башнянин Г. І. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку. Львів : Видавництво ЛКА, 2015. 594 с.
2. Добровольський В. В., Безсонов Є. М., Непейна Г. В., Крисінська Д. О., Сербулова Н. А. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160с.
3. Клименко М. О., Клименко О. М., Клименко Л. В. Стратегія сталого розвитку регіону : підручник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 312 с.
4. Гура О. Л., Бобівський В. А. Стратегія розвитку підприємств в Україні. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 175–181.
5. Управління сталим розвитком промислового підприємства : теорія і практика : колективна монографія / за ред. В. Г. Воронкової, Н. Г. Метеленко. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 588 с.
6. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики : посібник / Ю. Б. Євчак та ін. ; за заг. ред. В. А. Устименка. Київ, 2020. 152 с.

7. Ігнатенко О. П., Марушевський Г. Б., Рябуха О. Ю. Практичний посібник для посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування «Методичні рекомендації: Екологічний паспорт міста». Київ : ПРОМІС, 2020. 31 с.

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

– **Академічна недоброчесність** вигляді академічного плагіату; фабрикації; фальсифікації; списування обману; хабарництва; необ'єктивного оцінювання; надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання – прямо заборонено (докладніше про це – у Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ТОВ ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»); і в разі виявлення – **відповідний захід контролю (контрольну точку) буде оцінено в 0 балів за з наступним повідомленням декану факультету та голові комісії з академічної доброчесності Університету.**

– В разі випадку надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; впливу у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання студент може оскаржити процедури оцінювання за процедурами, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 10).

– Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс і для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.

– Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.

– Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення та повідомлення у MS Teams на коректність змісту та мови.

– Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.

Докладніше про академічні політики стосовно етичності поведінки, академічної доброчесності та протидію булінгу можна дізнатися за посиланням: [Академічні політики - Polytechnic \(metinvest.university\)](https://metinvest.university/polytechnic)